

Εκτίμηση και Πρόληψη των Επαγγελματικών Κινδύνων στις Αστικές Μεταφορές (ΠΕΡΙΛΗΨΗ)

Αθήνα 2004

ΓΕΝΙΚΑ

Η μελέτη «ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ», υλοποιήθηκε από το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. το 2004 στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Για τον σχεδιασμό της μεθοδολογίας παρέμβασης και την υλοποίηση της μελέτης, εργάστηκε μια επιστημονική ομάδα διαφόρων ειδικοτήτων από το μόνιμο επιστημονικό προσωπικό του Ινστιτούτου σε συνεργασία με εξωτερικούς ειδικούς επιστήμονες. Συγκεκριμένα η ομάδα σχεδιασμού και υλοποίησης της μελέτης, απαρτίζεται από τους:

- Δρίβα Σπύρο, Ειδικό Γιατρό Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.), Συντονιστή της μελέτης
- Κουκουλακή Θεώνη, Τοπογράφο Μηχανικό-Εργονόμο (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)
- Χατζή Χρήστο, Ειδικό Γιατρό Εργασίας
- Τσιρώνη Γιάννη, Μηχανολόγο Μηχανικό
- Ραντίν Λορέτζο, Βιομηχανικό Υγιεινολόγο (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)
- Λώμη Κωνσταντίνα, Φυσιοθεραπεύτρια-Εργονόμο (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)
- Μουρελάτου Ειρήνη, Τεχνολόγο (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)
- Πινότσι Δήμητρα, Μαθηματικό-Στατιστικό (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)
- Κωνσταντοπούλου Σοφία, Τεχνολόγο (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)
- Καμπόση Κωνσταντίνα Ειδικό Γιατρό Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Η μελέτη αναπτύχθηκε με πρωτογενή έρευνα στους Συγκοινωνιακούς Φορείς του Λεκανοπεδίου (ΕΘΕΛ, ΗΣΑΠ, ΗΛΠΑΠ, ΜΕΤΡΟ), με συμμετοχή του ΣΑΤΑ (ΤΑΞΙ) καθώς επίσης και του ΟΑΣΘ (Θεσσαλονίκης) και με δευτερογενή βιβλιογραφική έρευνα.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Οι αστικές μεταφορές αποτελούν έναν τομέα παροχής υπηρεσιών που συμβάλει καθοριστικά στη κάλυψη των αναγκών, οι οποίες δημιουργούνται από την αστικοποίηση. Με την άναρχη ανάπτυξη των πόλεων και την αλόγιστη διασπορά των μικρο-μεσαίων παραγωγικών μονάδων και κρατικών υπηρεσιών στον οικιστικό ιστό, οι ανάγκες για ποιοτικές αστικές μεταφορές πολλαπλασιάζονται. Η εκτίμηση των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος και η οργάνωση των διαδικασιών πρόληψης και προαγωγής της εργασιακής υγείας στον κλάδο των αστικών μεταφορών, αποτελούν το σκοπό αυτής της μελέτης.

Η μεθοδολογία για την πλήρη και αντικειμενική εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου και των επιπτώσεων του στην υγεία και ασφάλεια των εργαζόμενων, βασίστηκε στη διαδικασία του ποιοτικού και ποσοτικού προσδιορισμού των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος, μέσω της τεκμηριωμένης παρακολούθησης και καταγραφής των παραγωγικών διαδικασιών αλλά και της κατάθεσης της εργατικής γνώσης και άποψης.

Η αρχή της εργατικής υποκειμενικότητας αποτελεί βασική μεθοδολογική αρχή παρέμβασης της σύγχρονης Εφαρμοσμένης Ιατρικής της Εργασίας και Βιομηχανικής Υγιεινής, εφόσον προϋποθέτει την άμεση και ενεργή συμμετοχή των εργαζομένων στις διαδικασίες εκτίμησης και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

ΟΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Με τον Νόμο 2669/98, ο σχεδιασμός, οργάνωση, συντονισμός και ο έλεγχος του Συγκοινωνιακού Έργου των επίγειων και υπόγειων μέσων ανήκουν στον Ο.Α.Σ.Α. Η εκτέλεση του Συγκοινωνιακού Έργου με λεωφορεία, τρόλεϊ, ηλεκτρικό σιδηρόδρομο και TRAM διενεργείται από τους Φορείς Συγκοινωνιακού Έργου (Ε.Θ.Ε.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π., Η.Σ.Α.Π., ΜΕΤΡΟ και TRAM).

Με τον Ν. 2898/2001 συστάθηκε στην Θεσσαλονίκη το Συμβούλιο Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Σ.Α.Σ.Θ.), στο οποίο εκπροσωπούνται οι Φορείς της πόλης και του Κράτους. Το Σ.Α.Σ.Θ. είναι ανεξάρτητο συλλογικό όργανο, που αποφασίζει για το σχεδιασμό και προγραμματισμό του συγκοινωνιακού έργου στην περιοχή του νομού Θεσσαλονίκης.

Τα ταξί της Αθήνας είναι περίπου 14.000 και αντιστοιχούν στις άδειες που έχουν δοθεί κατά καιρούς. Οι ιδιοκτήτες άδειας είναι περίπου 25.000

- 75% των ταξί ανήκουν σε δύο συνεταίρους
- 22% των ταξί ανήκουν σε ένα ιδιοκτήτη
- 3% των ιδιοκτητών κατέχουν περισσότερα από ένα ταξί

ΒΛΑΠΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στην εργασία των οδηγών των αστικών μεταφορών επιδρούν αρνητικοί παράγοντες, όπως:

- Θόρυβος, κραδασμοί, θερμικό περιβάλλον, πεδία, χαμηλός φωτισμός (χειριστές Μετρό)
- Σκόνη (PM-10), ίνες, βενζόλιο, μόλυβδος, μονοξειδίο του άνθρακα και του θείου, διοξειδίο του αζώτου και του θείου
- Βιολογικοί παράγοντες (ζύμες και μύκητες)
- Καθιστική εργασία, βάρδιες, εντατικοποίηση της εργασίας, σύνθετα εργασιακά καθήκοντα, κατάσταση οχήματος και ποιότητα οδικού δικτύου, συμπεριφορά επιβατών

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ

Οι ασθένειες ή τα συμπτώματα που μαστίζουν τον κλάδο των οδηγών των αστικών μέσων μεταφοράς, είναι κυρίως:

- οι μυοσκελετικές παθήσεις της μέσης και του αυχένα
- η υπέρταση, το σάκχαρο, παθήσεις καρδιολογικές και του κυκλοφορικού συστήματος
- παθήσεις του ουροποιητικού συστήματος (νεφρά, προστάτης)
- αιμορροΐδες, λόγω των πολλών ωρών στο κάθισμα του οδηγού
- παθήσεις ψυχολογικές και νευρολογικές
- ζάλη, πονοκέφαλος και σωματική κούραση

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Το επάγγελμα του οδηγού των αστικών μέσων μεταφοράς είναι φθοροποιό για την υγεία
- Δεν υφίσταται ένα αξιόπιστο ενιαίο σύστημα αξιολόγησης της ικανότητας προς οδήγηση, που να συνεκτιμά και την αρνητική επίδραση της εργασίας στην υγεία του επαγγελματία οδηγού των αστικών μέσων μεταφοράς
- Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που καθορίζει την ικανότητα για οδήγηση, δε χαρακτηρίζεται από την τήρηση ελάχιστων ενιαίων ρυθμίσεων, απαραίτητη προϋπόθεση για τη μεγιστοποίηση της ασφάλειας του οδηγού αλλά και του επιβατικού κοινού

